

Sundholdet var af den Bestaaffenhed, at det var en fuldstændig Udelæggelse af Grundloven; Ministeren sagde, at det var ingen Forandring af noget Positivt, og dog var det en aldeles ubegrændset Udelæggelse af Bevillingsmyndigheden, som simpelt hen lagdes over til Gudseierne og deres Tilhæng. Og dog blev det kun kaldet et Tillæg! Jeg maa altsaa gjøre den Bemærkning, at naar den ærede Forslagsstiller kalder sit Forslag „Tillæg til og Forandring i Grundloven“, er det efter min Mening et fuldstændig korrekt Udtryk, og det følger ikke, at der deri indeholdes Forandringer, som vi skulle iagttage. Derimod er jeg, naar jeg nu tager den formelle Side af Forslaget, noget mere i Tvivl om, hvorvidt det vil blive heldigt. Vi viste jo ved Ministeriets Forslag, at det blev et loierligt, kluntet Tillæg til vor pæne, genialt simpelt strene Grundlov af saae Ministerens Lotteri ind deri; thi det vilde jo blive det Hele, men ogsaa som dette her kommer til at lyde, synes jeg ikke, at det er formelt rigtigt. Der staar Forslag II., at der til § 49 skal føies et andet Stykke, men det forekommer mig, at dette andet Stykke bør formes anderledes, og det vil jeg henstille til Overveielse, naar ærede Medlemmer fortsætte Overveielser af denne Sag, som jeg antager, at de ville gjøre, om ikke af anden Grund, saa af den Agtelse for den ærede Forslagsstiller, som vi alle føle for ham, selv naar han mener at burde tugte os, og det skal ikke forundre dem, at jeg henstiller dette nu, da jeg, som jeg antager, ikke faar Leilighed til at gjøre det siden. Dette andet Stykke bør efter min Mening formes anderledes. Der staar nemlig nu i § 49: „Forinden Finantsloven vedtages, maa Skatterne ei opkræves“, men ved det foreslaaede andet Stykke kommer der til at staa, at forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne opkræves. Det er, synes jeg, ikke rigtigt. Naar det gamle skal forandres, saa lad det gaa ud med det Samme, thi efter det foreslaaede andet Stykke, vil der aldrig mere være Tale om Stattenægtelsesret, efter det ere Skatterne altid bevilgede. Derfor forekommer det mig ikke rigtigt, at det gamle, første Punktum i § 49 skal blive staaende. Heller ikke synes jeg, at det er formelt rigtigt, at det andet Punktum i § 49: „Ingen Udgift maa afholdes, som ikke har Hjemmel i Finantsloven eller i en Tillægsbevillingslov“ bliver staaende, thi i det nye Stykke staa der i Virkeligheden, at alle Udgifter maa afholdes, uagtet Finantsloven ikke er vedtagen, altsaa uagtet de ikke have Hjemmel i Finantsloven. Der staar nemlig deri, at de til Hjørellen af Stats-husholdningen nødvendige Udgifter foreløbig

kanne afholdes, dog at Beløbene af de enkelte ved den sidste Finantslov bevilgede ordentlige Udgiftsposter, ikke overstrides, og at der kan gjøres de Udgifter, som ere nødvendige for at holde allerede paabegyndte Arbejder i Gang. Der bliver saa kun de Udgifter tilbage, som angaa nye Foranstaltninger, der ikke endnu ere satte i Gang. De maa ikke afholdes, inden Finantsloven er vedtagen, men jeg skjønner ikke rettere, end at de andre allesammen maa afholdes. Jeg synes altsaa, at Meningen af de to Stykker bliver tydelig den, naar de komme til at staa der begge, at forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne opkræves og alle Udgifter maa afholdes, selv om de ikke have Hjemmel i Finantsloven, undtagen de, der angaa nye Foranstaltninger. Nu maa De ingenlunde tro, at jeg ikke ser den store Forskjel paa dette Forslag og paa Ministerens Forslag. Ministerens Forslag var absolut ubegrændset. Forlangte Ministeriet en Gang 100 Mill., fordelte paa de forskjellige Omraader, det sætter Pris paa, saa kan de 50 eller 55 Mill., som Folkethinget nægter, komme til at gaa i Lykkespillet, og blive udtrukne om ikke alle i Aar, saa Næsten ad Aare, det er fuldstændig ubegrændset; men her er en bestemt Begrændsning. Med Hensyn til Statterne er der ikke Tale om Stattenægtelse fra Thingets Side, og saa have heller ikke Borgerne nogen Uleilighed; men Udgiften er bestemt begrændset. Der er ingen Udgift, som herefter maa afholdes, undtagen Folkethinget tidligere har bevilget Udgift til en lignende Ting med en lignende Størrelse. Det er Meningen af Forslaget; og der er Ingen, der kan være blind for, og det er en saavæsenlig Forskjel mellem dette Forslag og Ministerens, at alene derved fortjener det en hel anden Modtagelse. Derimod skal jeg henstille til ærede Medlemmer, der senere forhandle dette Forslag, at der er et tvethdigt Udtryk, dog ikke fra den ærede Forslagsstillers Side, jeg tvivler ikke om, han har ment det bestemt, men efter den almindelige finantsielle Praxis, det er tvethdigt, naar der staar: „Og ikke ud over de til de paagjældende overordnede Foranstaltninger tidligere bevilgede, eller dog ved de tidligere Bevillinger til Arbeidernes Fortsættelse i det paagjældende Finantsaar forudsatte Beløb.“ Der er, som maasse det ærede Medlem ikke noie har overtaenkt en Snare i dette Udtryk „forudsatte“. Jeg huffer, at min gamle Kollega S. M. Hansen omtalte tidt med særlig Forskjællighed det ærede Medlem. Han sagde: Vi komme i Reglen ikke sammen i Finantsudvalg, men vi sysselsættes i andre Lovforslagskomiteer, og vi have tidt Leilighed til at